

Pracovný zošit pre detského návštevníka

Vytvorené v Turci - umenie v lokálnom prostredí

Tento pracovný zošit patrí:

Meno:

Vek:

Výstava s názvom *Vytvorené v Turci* ukazuje diela umelcov, ktorí žijú a tvoria v našom regióne - Turci.

Umelcov žijúcich v Turci považujeme za miestnych, preto ich môžeme označiť aj slovným spojením lokálni umelci alebo regionálni umelci. Neznamená to však, že ich poznáme len my. Viacerí z nich sú známi po celom Slovensku, ale aj v Európe. Na výstave sa nachádzajú maľby, kresby, grafiky, plagáty, fotografie, sochy z kameňa, skla, kovu, objekty a inštalácie, umelecké šperky a textilné obrazy.

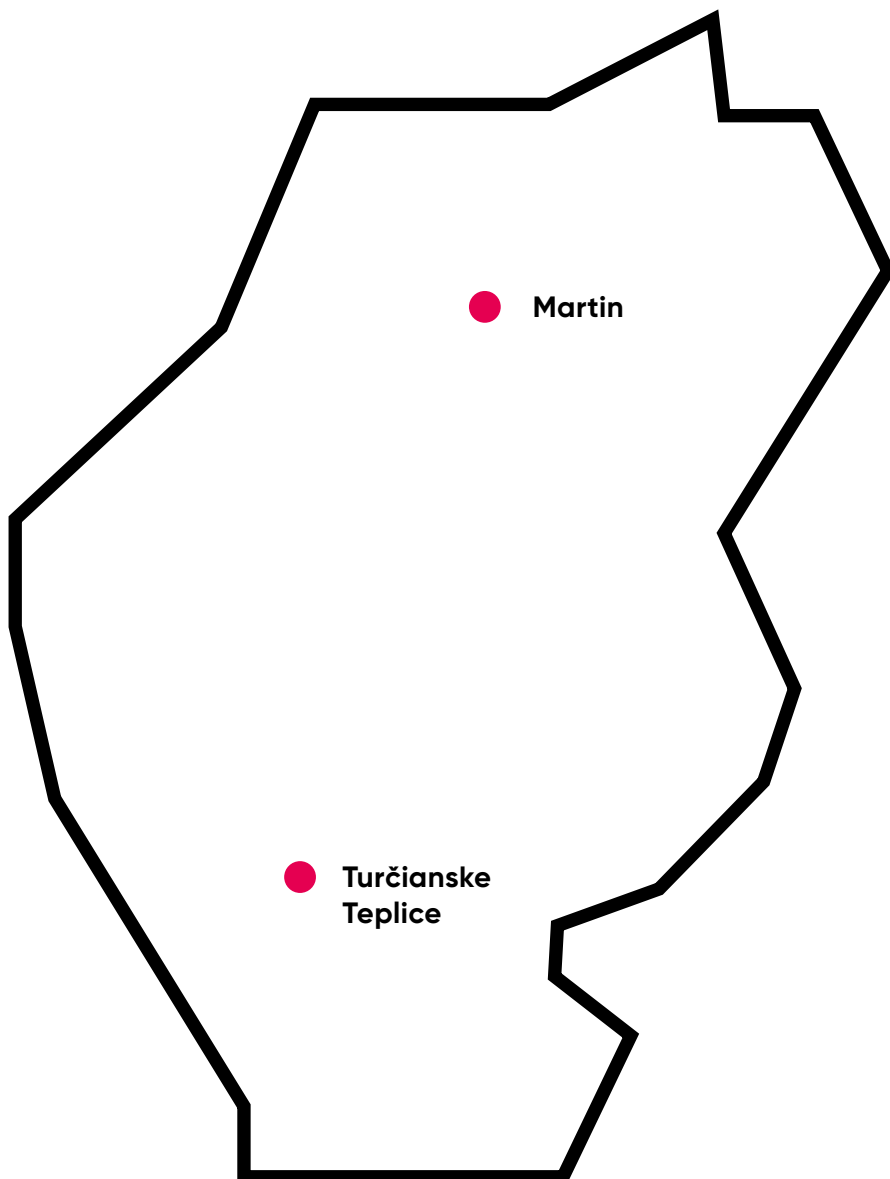
Umelci žijúci v Turci hľadajú pri tvorbe inšpirácie v okolitej krajine. Najviac sa im páčia kopce Malej a Veľkej Fatry, naše hory, lesy a lúky, v ktorých môžu pokojne premýšľať a oddychovať od každodenného zhonu. Časť umelcov nadväzuje aj na významné udalosti v dejinách mesta Martin z 19. a 20. stor. V tomto čase sa stal Martin jedným veľkým vydavateľstvom, v ktorom vznikali rôzne knihy a časopisy. Žili tu významní slovenskí umelci a ilustrátori. Určite všetci poznáte napríklad maliarov Martina Benku, Miloša Alexandra Bazovského, alebo sochára Fraňa Štefunku. V Martine ich však žilo oveľa oveľa viac...

Úloha

V ktorom meste alebo obci bývaš Ty?

Napíš meno svojho mesta/obce.....

Ak sa nachádza v Turci, môžeš ho vyznačiť na našej mape.

Lucia Babjaková (1985)

HoLv' 2018 - 2019

autorský šperk, drevo, striebro,
záhneda, bridlica, čierny granit, textil,
plast, oheň, síra

Foto: Peter Ančic

Šperky sú osobné predmety, ktorými sa ozdobujeme a skrášľujeme a obyčajne sú vyrábané zo vzácných materiálov, akými sú zlato, striebro či drahé kamene. Šperkom je napríklad náhrdelník, prsteň, brošňa, alebo náramok.

Lucia Babjaková je umelecká šperkárka, ktorá vytvorila jedinečnú kolekciu šperkov inšpirovanú krajinou Turca, jeho horami a lesmi. V nich pozbierala čierne ploché kamene, ktoré sa nazývajú bridlica, kusy dreva či konáre a vytvorila z nich zaujímavé náhrdelníky. Každý z nich je jedinečný a nikde na svete nenájdete rovnaký.

Úloha

Nakresli aspoň tri predmety, ktoré sa nachádzajú v lese a dal by sa z nich vyrobiť zaujímavý šperk.

Jozef Ciller (1942)

Handmade Africa, 2013

drevená tenisová raketa zo začiatku
minulého storočia, prútie

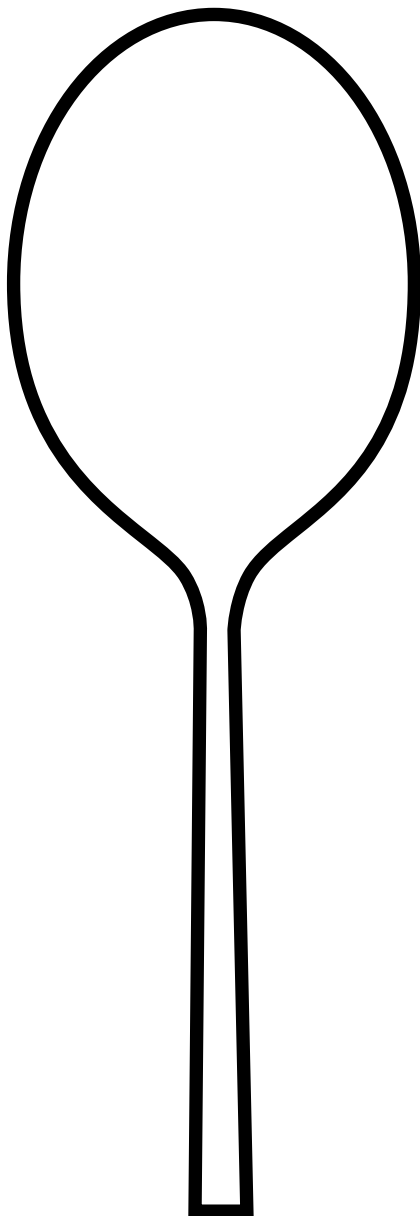
80 x 50 cm.

Zobrať nejaký predmet z bežného života a prerobiť ho na umelecké dielo sa po prvýkrát pokúsil francúzsky umelec Marcel Duchamp (čítaj Marsel Dušámp). Ten si na svoj umelecký experiment v roku 1915 vybral pánsky záchod tzv. pisoár, ktorý prevrátil a vznikla zaujímavá fontána.

Podobne aj Jozef Ciller pretvára obyčajné tenisové rakety na umelecké diela a to tým, že do nich vkladá nové predmety, alebo vymieňa ich rôzne časti. Takto upravené rakety už neslúžia na hranie tenisu, ale sú považované za umelecké diela, ktoré vystavujeme v galériách.

Úloha

Tu sme pre Teba nakreslili jednu tenisovú raketu. Skús z nej vytvoriť nové umelecké dielo podľa vlastnej fantázie.

Peter Ďurík (1947)

Hlaholika, typografická rozcvička, 2019
digitálna tlač
70 x 70 cm

Typografia je umelecká disciplína, ktorá sa zaoberá úpravou písma v knihách, časopisoch, ale aj na webových stránkach na internete.

Typograf sa v podstate hrá s písmenami a textom, ukladá ich na jednotlivé strany do odstavcov, určuje ich veľkosť, farbu, ale môže z písmen vytvárať aj rôzne obrazce či predmety.

Peter Ďurík sa typografii venuje viac ako 40 rokov. Upravoval veľké množstvo kníh, ale aj on si občas potrebuje oddýchnuť a rozcvičiť sa pred náročnou prácou. Na tento účel si sám vytvoril tzv. typografické rozcvičky, v ktorých sa hrá s písmenkami, ukladá ich na papier ako sa mu páči, čím vytvára zaujímavé obrazy. Niekedy v nich vieme prečítať viacero viet, niekedy len jedno slovo.

Úloha

Skús sa aj ty stať na chvíľu typografom a napíš rôznymi druhmi písma svoje meno. Použi písmená rôznej veľkosti i farby, môžu byť písané, tlačené, maľované...

A

B

C

D

E

Radoslav Kolek (1982)

Hot dog, 2017
akryl na plátne
140 x 120 cm

Radoslav Kolek je na výstave jediným umelcom, ktorý maľuje a kreslí obrazy inšpirované vedecko fantastickými filmami, ktorým hovoríme sci-fi. Nachádzajú sa na nich neexistujúce svety, nadprirodzené bytosti so zázračnými schopnosťami, príšery, alebo umelí ľudia (roboti). Určite

každý z vás pozná napríklad film Votrelec či Hviezdne vojny, alebo hráva počítačové hry s oblasti sci-fi.

Na obraze Radoslava Koleka je opancierovaná postava, ktorá stojí na brehu jazera a v ruke drží párok v rožku (po anglicky hot dog).

Úloha

Skús vymyslieť krátky príbeh o tom, kto je neznáma postava na obraze a ako sa dostala na breh jazera.

[illegible]

Jozef Mužila (1967)

Bez názvu, 2016

akryl na doske

85 x 85 cm

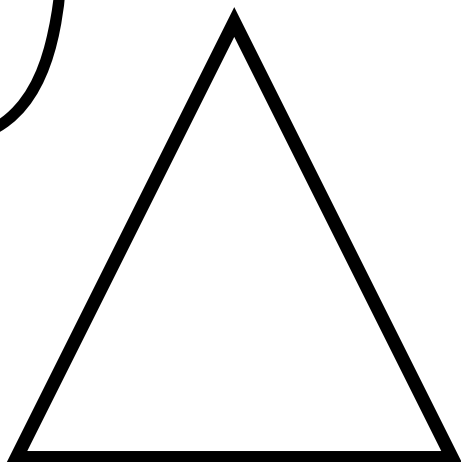
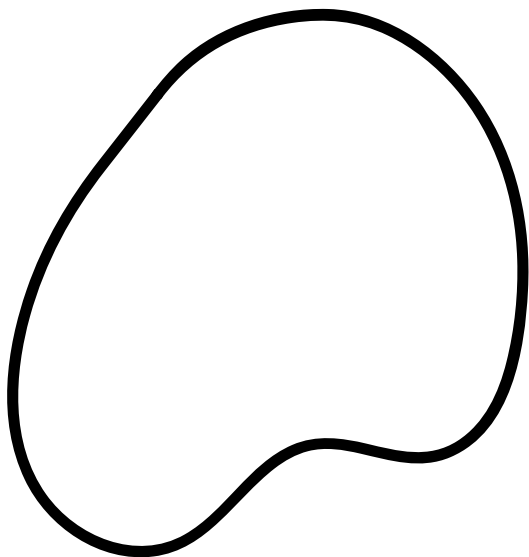
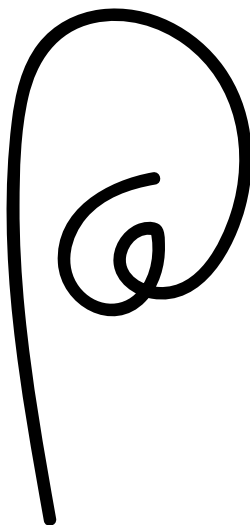
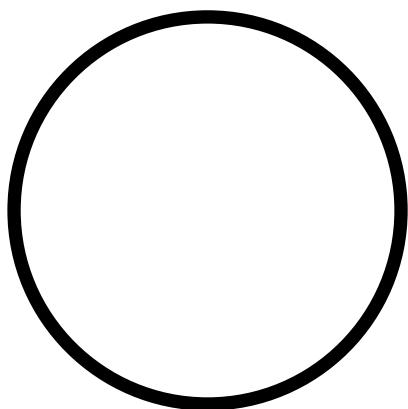
Obrazy Jozefa Mužilu označujeme spojením geometrická abstrakcia. Geometrické sú preto, lebo sú na nich namaľované viaceré geometrické prvky, ako napríklad priamky, štvorce, trojuholníky a abstraktné zas preto,

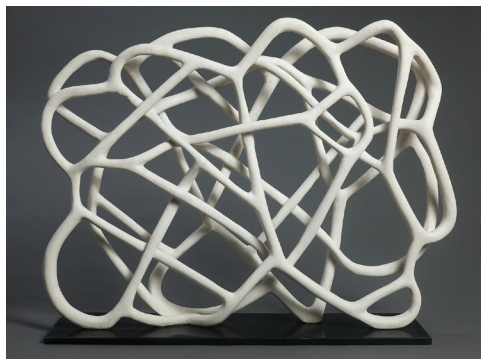
lebo sa na nich nenachádzajú žiadne predmety alebo ľudia, ktoré poznáme zo skutočného (reálneho) sveta. Pri vzniku takýchto obrazov je dôležitá najmä hra s geometrickými prvkami a ich ukladanie na plátno.

Úloha

Ktoré z týchto tvarov sú geometrické a ktoré nie?

Geometrické tvary vyfarbi a pridaj ďalšie, ktoré Ti napadnú.

Ján Gejdoš (1976)

Bio sieť č.3, 2016

mramor

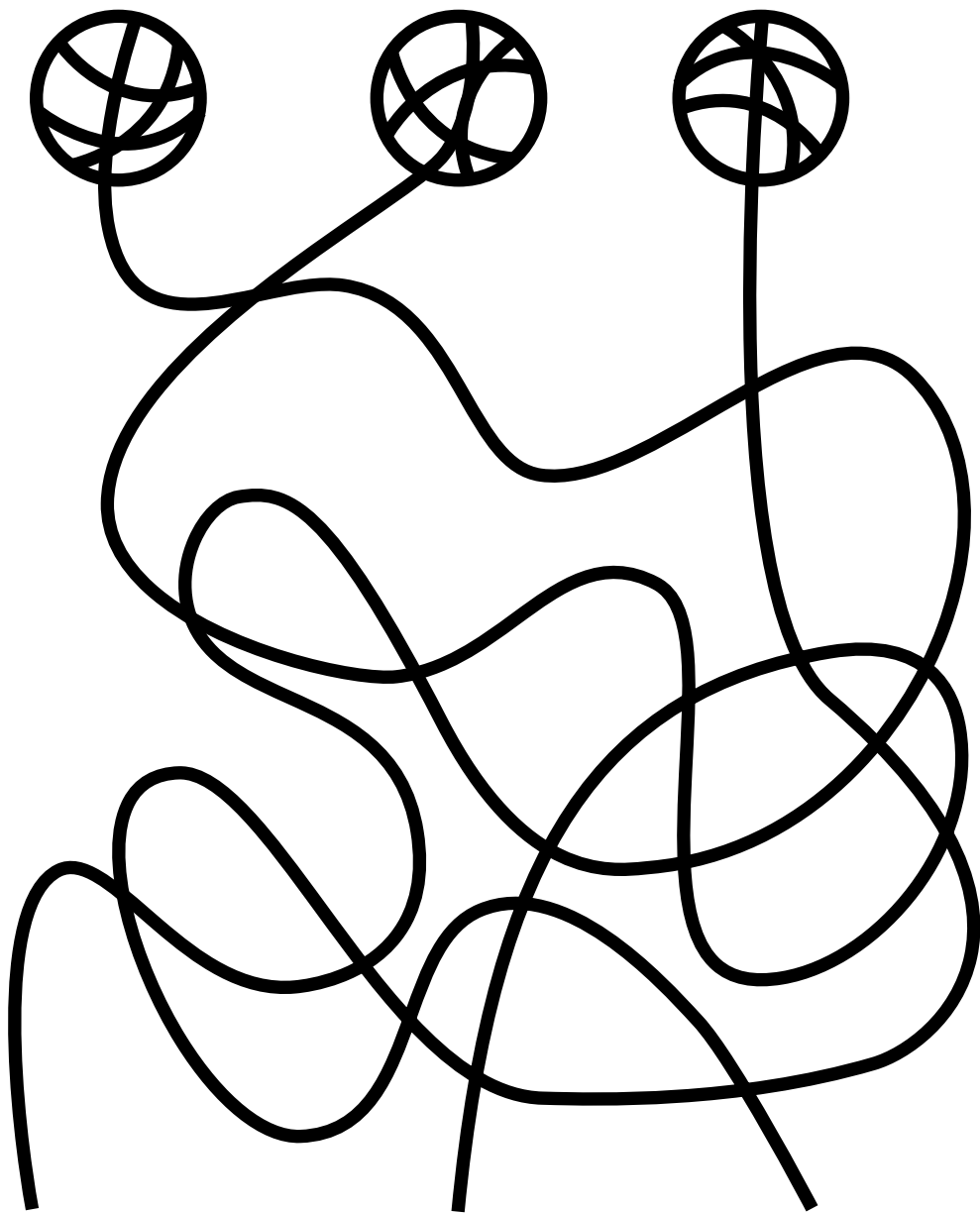
65 x 18 x 50 cm

Umelecké diela Jána Gejdoša sa volajú sochy a sú vytvorené z veľmi tvrdého kameňa - mramoru, ktorý je chladným neživým materiálom. Aj keď je kameň tvrdý a ťažký, sochár z neho dokáže vytvoriť dielo, ktoré pripomína zakudlený špagát alebo pokrčenú sieť. Podobné siete sa nachádzajú

v telách živočíchov, tvoria ich cievy alebo nervy, ale aj vo všetkých rastlinách. Vidíme ich napríklad na listoch stromov. Takéto siete inšpirovali aj Jána Gejdoša pri vzniku kamenných sôch - sietí, a preto ich nazval slovom bio, ktoré označuje všetko, čo súvisí so životom.

Úloha

Počas písania sa nám zakudlili 3 klobká vlny, z ktorej sme chceli uháčkovať farebnú sieť. Skús rozmotať klobká a obtiahni každé z nich inou farbou.

Výstavu Vytvorené v Turci - umenie v lokálnom prostredí

som navštívil(a) dňa:
najviac sa mi páčilo dielo:

Autorka textu:
Kristína Zvedelová

Hlavný partner projektu:

u. fond
na podporu
umenia

Tento projekt bol podporený
z verejných zdrojov poskytnutých
Fondom na podporu umenia.

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

TURČIANSKA GALÉRIA
V MARTINE

Lucia Babjaková
Jozef Ciller
Peter Ďurík
Ján Gejdoš
Milan Hrabovský
Ivan Illovský
Jana Jamborová
Martin Jíra
Peter Klaudíny
Peter Klaudíny ml.
Marek Kokoška
Radoslav Kolek
Braňo Konečný
Miroslav Lechan
Jozef Mužila
Mário Nguyen
Martin Novysedlák
Ivan Riabič
Ján Slovák
Peter Šabo
Andrea Ševčíková Marčeková
Adam Turzo
Peter Trmos
Zuzana Vajdová
Matej Závod'an
Zdeno Ziman
Ivona Žirková